

Europejski plan działań w sektorze obrony: pierwsze kroki w kierunku utworzenia Europejskiego Funduszu Obrony

Bruksela, 30 listopada 2016 r.

Komisja Europejska proponuje utworzenie Europejskiego Funduszu Obrony oraz inne działania, aby zwiększyć efektywność wydatków państw członkowskich na stworzenie wspólnych zdolności obronnych, wzmocnić bezpieczeństwo obywateli europejskich i wspierać rozwój konkurencyjnej i innowacyjnej bazy przemysłowej.

Komisja Europejska proponuje utworzenie Europejskiego Funduszu Obrony oraz inne działania, aby zwiększyć efektywność wydatków państw członkowskich na stworzenie wspólnych zdolności obronnych, wzmocnić bezpieczeństwo obywateli europejskich i wspierać rozwój konkurencyjnej i innowacyjnej bazy przemysłowej.

W swoim [tegorocznym orędziu o stanie Unii](#) przewodniczący Jean-Claude Juncker podkreślił znaczenie silnej Europy, która jest w stanie bronić i chronić swoich obywateli na terenie Unii i poza jej granicami. Celu tego nie można jednak osiągnąć bez nowatorskiego podejścia i łączenia zasobów w europejskim przemyśle obronnym. Europejski plan działań w sektorze obrony przyjęty dziś przez Komisję stanowi krok w kierunku realizacji tej wizji.

Przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude **Juncker** powiedział: *Aby zagwarantować sobie zbiorowe bezpieczeństwo, musimy inwestować we wspólne opracowywanie technologii i sprzętu o strategicznym znaczeniu – w całym zakresie zastosowań, począwszy od zdolności lądowych, powietrznych, morskich i w przestrzeni kosmicznej aż po cyberbezpieczeństwo. Wymaga to zacieśnienia współpracy państw członkowskich oraz łączenia w większym stopniu zasobów krajowych. Jeżeli Europa sama nie zatroszczy się o swoje bezpieczeństwo, nikt inny za nas tego nie zrobi. Silna, konkurencyjna i innowacyjna baza przemysłowa sektora obrony zapewni nam strategiczną autonomię.*

W ramach europejskiego planu działań w sektorze obrony Komisja proponuje:

1 – Utworzenie Europejskiego Funduszu Obrony, aby wspierać inwestycje we wspólne prace badawczo-rozwojowe w zakresie wyposażenia obronnego i technologii obronnych:

proponowany fundusz ma składać się z dwóch pionów, które będą się wzajemnie uzupełniać, lecz będą różnić się pod względem struktury prawnej i finansowania budżetu.

- „**Pion badawczy**” będzie służył do finansowania współpracy w dziedzinie badań naukowych w obszarze innowacyjnych technologii obronnych, jak np. elektronika, metamateriały, oprogramowanie szyfrujące lub robotyka. Komisja już zaproponowała, że w [budżecie UE na 2017 r.](#) na badania w zakresie obronności przeznaczy 25 mln euro i przewiduje, że środki budżetowe na ten cel mogą wzrosnąć do 90 mln euro do 2020 r. W wieloletnich ramach finansowych UE na okres po 2020 r. Komisja zamierza zaproponować specjalny program badań w dziedzinie obronności z szacunkową kwotą 500 mln euro rocznie.
- „**Pion w zakresie zdolności**” będzie stanowił narzędzie finansowania, które umożliwi uczestniczącym w nim państwom członkowskim wspólny zakup pewnych aktywów, aby obniżyć koszty ich pozyskania. Ustalenia w zakresie zdolności byłyby dokonywane przez państwa członkowskie, które byłyby właścicielami technologii i sprzętu. Na przykład państwa członkowskie mogłyby wspólnie inwestować w technologię bezałogowych statków powietrznych (dronów) lub zakupić większą liczbę helikopterów, aby obniżyć koszty. Orientacyjnie ten pion mógłby osiągnąć wartość ok. 5 mld euro rocznie. Komisja zainicjuje badanie w celu doprecyzowania tego oszacowania.

2 – Wspieranie inwestycji w MŚP, przedsiębiorstwa typu start-up, przedsiębiorstwa o średniej kapitalizacji oraz innych dostawców dla przemysłu obronnego: europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) już zapewniają wsparcie finansowe na rozwój wielu działań podwójnego przeznaczenia. Komisja będzie wspierać wysiłki EBI w celu poprawy dostępu do finansowania podmiotów z łańcuchów dostaw w zakresie obronności. Będzie popierać dofinansowanie przez UE projektów w zakresie inwestycji produkcyjnych i modernizacji łańcuchów dostaw w zakresie obronności. W ramach [planu działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności](#) Komisja będzie wspierać współpracę w sektorze obrony, aby zapewnić jego pracownikom możliwość rozwijania odpowiednich umiejętności i zdolności do tworzenia

innowacyjnych rozwiązań.

3 – Wzmocnienie jednolitego rynku na użytek obronności: Komisja zapewni lepsze warunki do funkcjonowania otwartego i konkurencyjnego rynku obronności w Europie, aby ułatwić przedsiębiorstwom działalność transgraniczną i pomóc państwom członkowskim uzyskać najlepszy stosunek wartości do ceny w zamówieniach w dziedzinie obronności. W tym celu Komisja będzie wzywać do skutecznego stosowania dwóch [dyrektyw: w sprawie udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa oraz w sprawie transferów w UE](#), dążyć do ułatwienia udziału w procedurach zamówień publicznych w dziedzinie obronności za granicą, wspierać opracowanie norm branżowych oraz dbać o to, aby polityki sektorowe, np. [unijne programy kosmiczne](#), przyczyniały się do osiągnięcia wspólnych celów priorytetowych w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

Kolejne kroki: Komisja przedstawi i omówi te wnioski, szczególnie wniosek dotyczący utworzenia Europejskiego Funduszu Obrony, z wszystkimi zainteresowanymi stronami. Szczyt Rady Europejskiej w dniach 15-16 grudnia będzie ważnym etapem tych działań.

Informacje dodatkowe

W czerwcu 2014 r. przewodniczący Juncker w swoich [wytycznych politycznych](#) stwierdził: *Jestem przekonany także, że musimy pracować nad wzmocnieniem Europy, jeśli chodzi o kwestie bezpieczeństwa i obrony. Tak, Europa jest przede wszystkim „miękką siłą”. Ale nawet najsilniejsza „miękką siłą” nie przetrwa próby czasu, jeśli nie dysponuje choć pewnymi zintegrowanymi zdolnościami obronnymi.*

W swoim [orędziu o stanie Unii wygłoszonym dnia 14 września 2016 r.](#) przewodniczący Juncker zapowiedział, że *Europa nie może już sobie pozwolić, aby opierać się na sile i zdolnościach wojskowych poszczególnych państw czy pozwolić Francji samej bronić honoru w Mali. (...) Aby wzmocnić europejską obronność, europejski przemysł obronny powinien się wykazać innowacyjnością. Dlatego też, aby pobudzić badania i innowacje, przed końcem roku zaproponujemy ustanowienie Europejskiego Funduszu Obronnego.*

W ostatnim dziesięcioleciu państwa członkowskie UE zmniejszyły wydatki na obronę o niemal 12 proc. w ujęciu realnym i spadku tego nie zrównoważono zwiększeniem współpracy europejskiej. Koszty braku współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa szacuje się na kwotę od 25 do 100 mld euro rocznie (zob. załącznik).

Na [szczybie w Bratysławie](#) we wrześniu 2016 r. przywódcy 27 państw członkowskich stwierdzili: *Potrzebujemy UE, by zagwarantować nie tylko pokój i demokrację, ale także bezpieczeństwo naszych obywateli. Uzgodnili oni, że w trudnych warunkach geopolitycznych konieczne jest wzmocnienie unijnej współpracy w zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego i obrony. W szczególności Rada Europejska na posiedzeniu w grudniu 2016 r. powinna podjąć decyzje o konkretnym planie wdrażania działań w zakresie bezpieczeństwa i obrony oraz o tym, w jaki sposób można skuteczniej korzystać z rozwiązań zapisanych w Traktatach (zwłaszcza jeśli chodzi o zdolności).*

Europejski plan działań w sektorze obrony jest ściśle powiązany z [planem realizacji globalnej strategii w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony](#), w której wyznaczono nowe ambitne cele dla Unii oraz wskazano działania, jakie należy podjąć, aby je osiągnąć, oraz uzupełnia tę strategię. Jest także bezpośrednio związany z wdrażaniem [wspólnej deklaracji UE i NATO](#) podpisanej przez przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji oraz Sekretarza Generalnego NATO. Działania proponowane w europejskim planie działań w sektorze obrony wzmocnią zdolność obronną Unii Europejskiej, co oznacza silniejsze NATO.

Plan działania jest także związany z przedstawionymi w kwietniu 2016 r. [wspólnymi ramami umożliwiającymi przeciwdziałanie zagrożeniom hybrydowym](#) i budowanie odporności UE, jej państw członkowskich i krajów partnerskich, przy jednoczesnym zacieśnianiu współpracy z NATO w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, co z kolei opiera się na [Europejskiej agendzie bezpieczeństwa](#) przyjętej przez Komisję w kwietniu 2015 r.

Dodatkowe informacje

- [Najczęściej zadawane pytania](#)
- [Zestawienie informacji](#)
- [Europejski plan działań w sektorze obrony:](#)
- [Wytyczne polityczne przewodniczącego J.C. Junckera](#)
- [Plan realizacji globalnej strategii w sprawie bezpieczeństwa i obrony](#)
- [Deklaracja z Bratysławy i plan działania](#)
- [Sprawozdanie z oceny dyrektywy o zamówieniach publicznych](#)

- [Wytyczne dotyczące udzielania zamówień międzyrządowych i stosowania dyrektywy o zamówieniach publicznych](#)
- [Sprawozdanie z oceny dyrektywy o transferach](#)
- [Zalecenie w sprawie harmonizacji generalnych zezwoleń na transfer dla sił zbrojnych na mocy dyrektywy 2009/43/WE \(zezwolenie na transfer\)](#)
- [Zalecenie w sprawie harmonizacji generalnych zezwoleń na transfer dla odbiorców certyfikowanych na mocy dyrektywy 2009/43/WE \(zezwolenie na transfer\)](#)
- [Sprawozdanie eksperckiej grupy doradczej w sprawie transgranicznego dostępu MŚP do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa](#)

ZAŁĄCZNIK

Uzasadnienie biznesowe zwiększenia efektywności wydatków na obronę:

W ujęciu łącznym Europa zajmuje drugie miejsce na świecie, za Stanami Zjednoczonymi, pod względem wydatków na obronę. W ostatnich latach w Europie ograniczono jednak budżety na obronę, podczas gdy inne państwa liczące się na scenie międzynarodowej (Chiny, Rosja i Arabia Saudyjska) modernizują swoje sektory obrony na niespotykaną dotychczas skalę. W 2015 r. inwestycje Stanów Zjednoczonych w tej dziedzinie przewyższyły łączne wydatki państw członkowskich UE na obronę ponad dwukrotnie. Chiny zwiększyły swój budżet na obronę o 150 proc. w ciągu ostatnich dziesięciu lat. Natomiast w tym samym czasie państwa członkowskie UE zmniejszyły swoje wydatki na obronę o niemal 12 proc. w ujęciu realnym.

Cięż tych wydatków nie zrównoważono jednak zwiększeniem europejskiej współpracy. Europa odczuwa skutki nieefektywnego wydatkowania środków ze względu na powielanie wydatków, brak interoperacyjności, luki technologiczne oraz niewystarczające korzyści skali dla przemysłu i produkcji. Około 80 proc. zamówień w dziedzinie obronności ma charakter wyłącznie krajowy, co prowadzi do kosztownego powielania zdolności wojskowych. Koszty braku współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa szacuje się kwotą od 25 do 100 mld euro rocznie.

Bez trwałych inwestycji w obronę narazimy przemysł europejski na utratę zdolności do tworzenia nowej generacji krytycznych zdolności obronnych. Ostatecznie zaszkodzi to strategicznej autonomii Unii i jej zdolności do pełnienia funkcji podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo.

Więcej Europy w sektorze obrony wywrze pozytywny wpływ na europejską gospodarkę. Europejski przemysł obronny osiąga obroty wynoszące łącznie 100 mld euro rocznie i jest źródłem zatrudnienia, bezpośredniego i pośredniego, dla 1,4 mln wysoce wykwalifikowanych pracowników w Europie. Każde euro zainwestowane w obronę przynosi zwrot na poziomie 1,6 – głównie dzięki wykwalifikowanej sile roboczej, badaniom i technologii oraz eksportowi.

Europejski Fundusz Obrony – jak miałby działać:

Określenie priorytetów w zakresie zdolności na poziomie UE (państwa członkowskie, Europejska Agencja Obrony (EAO) itp.)

Kontakty z mediami:

[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

[Mirna TALKO](#) (+32 2 298 72 78)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Attachments

[20161130 Factsheet EDAP.pdf](#)